

חוברת תרגול

🕎 קלפי אור – עובדות, מילים ומשחקים לחנוכה

מסלול: 🔵 עולים חדשים

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____

🧭 איך עובדים עם החוברת?

- 📖 קוראים את דף התזכורת.
- 🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים · 🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים · 🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים.
- 🔁 חזרה מסכמת ו־✅ בדיקה עצמית בסוף.
- 🎮 רוצים עוד? המשחקים באתר: chanuka-kartisei-or.sites.tab.bot

📖 מילון המילים החשובות

	מילה	פירוש	כתבו את המילה	בשפה שלי
🕎	**חנוכה**	חג של שמונה ימים בחורף. מדליקים נרות.		
🛡️	**מכבים**	הגיבורים שנלחמו על החופש לשמור את המנהגים.		
✨	**נס**	דבר מופלא שקשה להסביר.		
🫙	**פך**	כד קטן.		
🕯️	**שמש**	הנר שמדליק את שאר הנרות.		
🏛️	**מקדש**	המקום הקדוש בירושלים בימי קדם.		
📅	**כסלו**	חודש עברי בחורף. חנוכה מתחיל בכ"ה בו.		
🪟	**פרסום הנס**	לספר לכולם על הנס – לכן מדליקים ליד החלון.		
🎲	**סביבון**	צעצוע מסתובב עם ארבע אותיות.		
👨‍👩‍👧	**חשמונאים**	המשפחה של מתתיהו ובניו.		

📖 תזכורת – מה למדנו?

🃏 13 קלפי עובדות – הפכו וגלו

- לחצו על כל קלף. בחנ"מ ובעולים – העובדה נקראת בקול.
- הפכתם 0 מתוך 13 כרטיסים.

🔤 קיר המילים של חנוכה

- לחצו על מילה כדי לשמוע אותה. 🔊

📜 סיפור החג – בשישה צעדים

- לפני יותר מ־2,000 שנה שלטו היוונים בארץ ישראל. המלך אנטיוכוס אסר על היהודים לשמור שבת, ללמוד תורה ולקיים את מנהגיהם.
- בעיר מודיעין קם מתתיהו הכהן ואמר: "מי לה' – אליי!". הוא ובניו יצאו להילחם.
- יהודה, הבן של מתתיהו, הנהיג את הלוחמים. הם היו מעטים מול צבא גדול – ובכל זאת ניצחו.
- המכבים הגיעו לבית המקדש בירושלים, ניקו וטיהרו אותו. ב כ"ה בכסלו חנכו אותו מחדש.
- מצאו רק פך שמן קטן אחד, שהספיק ליום אחד. אבל המנורה דלקה שמונה ימים .

🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: 🔗 זוגות: מילה והסבר

✏️ כתבו ליד כל פריט את האות של בן הזוג המתאים.

פריט	האות	בן הזוג
1. חנוכייה	____	א. עוגה מטוגנת עם ריבה
2. שמש	____	ב. מנורה עם שמונה קנים ושמש
3. סביבון	____	ג. מאכל מטוגן מתפוחי אדמה
4. סופגנייה	____	ד. הלוחמים בהנהגת יהודה
5. לביבה	____	ה. צעצוע מסתובב עם ארבע אותיות
6. פך	____	ו. החודש שבו מתחיל החג
7. מכבים	____	ז. כד קטן של שמן
8. כסלו	____	ח. מתנה קטנה לילדים
9. נס	____	ט. הנר שמדליק את כולם
10. דמי חנוכה	____	י. דבר מופלא שקרה

תרגיל 2: ⚖️ עובדה או טעות?

✏️ מיינו את המילים ממאגר המילים לטבלה.

מאגר מילים: על סביבון בארץ כתוב פ · המכבים היו צבא ענק · השמש מדליק את שאר הנרות · מדליקים ליד החלון · סופגניות מטוגנות בשמן · בכל ערב מוסיפים נר · חנוכה הוא חג בקיץ · מדליקים 8 נרות כבר בערב הראשון · על סביבון כתוב א ב ג ד · המכבים יצאו ממודיעין · השמש עומד בשורה עם כולם בדיוק · חנוכה נמשך שמונה ימים · חנוכה מתחיל בכ"ה בכסלו · פך השמן הספיק לחודש · בחנוכה אוכלים מצות · את החנוכייה מסתירים בארון

✔️ עובדה	❌ טעות

🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 3: ❓ חידון חנוכה

✏️ הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה תאריך מתחיל חנוכה?

א. ט"ו בשבט ב. י' בתשרי ג. א' בניסן ד. כ"ה בכסלו

2. כמה ימים נמשך החג?

א. עשרה ב. שלושה ג. שבעה ד. שמונה

3. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות?

א. ראשון ב. מגן ג. מלך ד. שמש

4. מה כתוב על סביבון בארץ ישראל?

א. אור גדול בבית ב. נס גדול היה שם ג. נס גדול היה פה ד. חג שמח לכולם

5. למה אוכלים בחנוכה מאכלים מטוגנים?

א. כי זה זול ב. זכר לנס פך השמן ג. כי קר בחוץ ד. כי אין לחם

6. מאיזו עיר יצאו המכבים?

א. באר שבע ב. צפת ג. אילת ד. מודיעין

7. מי הנהיג את הלוחמים?

א. יהודה המכבי ב. משה רבנו ג. דוד המלך ד. שמשון

8. למה מדליקים ליד החלון?

א. כדי לראות את הרחוב ב. כי אין מקום ג. כדי שיהיה חם ד. כדי לפרסם את הנס

9. מה פירוש המילה "חנוכה"?

א. חנוכת המקדש מחדש ב. חג חורף ג. מסיבה ד. מתנה

10. כמה נרות מדליקים בלילה השלישי (בלי השמש)?

א. אחד ב. שמונה ג. שלושה ד. חמישה

11. איך עוד קוראים לחנוכה?

א. חג האילנות ב. חג האביב ג. חג האורים ד. חג הקציר

12. מה המסר של החג?

א. אור קטן מגרש הרבה חושך ב. עדיף לא להשתתף ג. צריך לאכול הרבה

ד. חשוב לישון מוקדם

תרגיל 4: מסבירים במילים שלנו

✏️ לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. באיזה תאריך מתחיל חנוכה? ← התשובה: כ"ה בכסלו. למה?

2. כמה ימים נמשך החג? ← התשובה: שמונה. למה?

3. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות? ← התשובה: שמש. למה?

4. מה כתוב על סביבון בארץ ישראל? ← התשובה: נס גדול היה פה. למה?

🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 5: 🪜 סדרו לפי הסדר

✏️ כתבו בכל ריבוע את מספר השלב לפי הסדר הנכון.

1. סיפור החג

☐	היוונים אוסרים על היהודים לשמור מנהגים
☐	יהודה המכבי מנהיג וגובר
☐	מתתיהו ובניו יוצאים להילחם
☐	המכבים מטהרים את המקדש
☐	פך השמן דולק שמונה ימים

2. מדליקים נרות

☐	מדליקים את השמש
☐	מעמידים את החנוכייה ליד החלון
☐	מברכים
☐	מדליקים בעזרת השמש את הנרות
☐	מכניסים נרות לפי הלילה

3. משחקים בסביבון

☐	מסובבים את הסביבון
☐	לוקחים או נותנים לפי האות
☐	בודקים על איזו אות נפל
☐	כל שחקן מקבל ממתקים או אגוזים
☐	כל אחד שם אחד באמצע

תרגיל 6: 💬 קלפי שיחה לחנוכה

✏️ ענו בכתב על הכרטיסים.

1. (💡 אור) מה מביא לכם אור ביום חשוך?

2. (💡 אור) מי האדם שמאיר לכם את החיים? למה?

3. (🛡️ אומץ) ספרו על פעם שעשיתם משהו אמיץ.

4. (🛡️ אומץ) מה עוזר לכם להיות אמיצים?

5. (🎉 החג שלי) מה המאכל האהוב עליכם בחנוכה?

6. (🎉 החג שלי) איזה מנהג חנוכה יש במשפחה שלכם?

תרגיל 7: ✍️ אתגרי כתיבה

✏️ בחרו לפחות שניים וכתבו תשובה מלאה.

1. כתבו מה הייתם עושים כדי להביא "אור" לכיתה שלכם.

2. הסבירו במילים שלכם מה היה הנס.

3. כתבו עובדה אחת וטעות אחת משלכם, ותנו לחבר לנחש.

🔁 חזרה מסכמת

שאלות מכל הנושאים – בלי להציץ בחוברת!

1. איך עוד קוראים לחנוכה?

א. חג האביב ב. חג האורים ג. חג האילנות ד. חג הקציר

2. כמה נרות מדליקים בלילה השלישי (בלי השמש)?

א. שמונה ב. חמישה ג. אחד ד. שלושה

3. מאיזו עיר יצאו המכבים?

א. באר שבע ב. צפת ג. אילת ד. מודיעין

4. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות?

א. מגן ב. ראשון ג. שמש ד. מלך

5. למה אוכלים בחנוכה מאכלים מטוגנים?

א. כי אין לחם ב. זכר לנס פך השמן ג. כי קר בחוץ ד. כי זה זול

6. מה פירוש המילה "חנוכה"?

א. מתנה ב. חג חורף ג. חנוכת המקדש מחדש ד. מסיבה

7. למה מדליקים ליד החלון?

א. כדי לראות את הרחוב ב. כדי לפרסם את הנס ג. כי אין מקום ד. כדי שיהיה חם

8. כמה ימים נמשך החג?

א. עשרה ב. שבעה ג. שמונה ד. שלושה

✍️ משפט משלי

✏️ כתבו משפט אחד שמשתמש בשני הפריטים יחד.

1. לביבה + מאכל מטוגן מתפוחי אדמה

2. פך + כד קטן של שמן

3. סופגנייה + עוגה מטוגנת עם ריבה

4. חנוכייה + מנורה עם שמונה קנים ושמש

✅ בדיקה עצמית

סמנו ✔ בעמודה המתאימה:

נושא	😀 אני יודע/ת	🙂 כמעט	🤔 צריך עוד תרגול
🃏 13 קלפי עובדות – הפכו וגלו			
🔤 קיר המילים של חנוכה			
📜 סיפור החג – בשישה צעדים			

💭 מה למדתי? מה עדיין קשה לי?

🔑 מפתח תשובות למורה – עולים חדשים

🌱 שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: 🔗 זוגות: מילה והסבר

פריט	האות	בן הזוג
1. חנוכייה	ב	א. עוגה מטוגנת עם ריבה
2. שמש	ט	ב. מנורה עם שמונה קנים ושמש
3. סביבון	ה	ג. מאכל מטוגן מתפוחי אדמה
4. סופגנייה	א	ד. הלוחמים בהנהגת יהודה
5. לביבה	ג	ה. צעצוע מסתובב עם ארבע אותיות
6. פך	ז	ו. החודש שבו מתחיל החג
7. מכבים	ד	ז. כד קטן של שמן
8. כסלו	ו	ח. מתנה קטנה לילדים
9. נס	י	ט. הנר שמדליק את כולם
10. דמי חנוכה	ח	י. דבר מופלא שקרה

תרגיל 2: ⚖️ עובדה או טעות?

✔️ עובדה	❌ טעות
על סביבון בארץ כתוב פ	המכבים היו צבא ענק
השמש מדליק את שאר הנרות	חנוכה הוא חג בקיץ
מדליקים ליד החלון	מדליקים 8 נרות כבר בערב הראשון
סופגניות מטוגנות בשמן	על סביבון כתוב א ב ג ד
בכל ערב מוסיפים נר	השמש עומד בשורה עם כולם בדיוק
המכבים יצאו ממודיעין	פך השמן הספיק לחודש
חנוכה נמשך שמונה ימים	בחנוכה אוכלים מצות
חנוכה מתחיל בכ"ה בכסלו	את החנוכייה מסתירים בארון

🌿 שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 3: ❓ חידון חנוכה

1. באיזה תאריך מתחיל חנוכה?
✔ ד. כ"ה בכסלו

2. כמה ימים נמשך החג?
✔ ד. שמונה

3. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות?

✔ ד. שמש

4. מה כתוב על סביבון בארץ ישראל?

✔ ג. נס גדול היה פה

5. למה אוכלים בחנוכה מאכלים מטוגנים?

✔ ב. זכר לנס פך השמן

6. מאיזו עיר יצאו המכבים?

✔ ד. מודיעין

7. מי הנהיג את הלוחמים?

✔ א. יהודה המכבי

8. למה מדליקים ליד החלון?

✔ ד. כדי לפרסם את הנס

9. מה פירוש המילה "חנוכה"?

✔ א. חנוכת המקדש מחדש

10. כמה נרות מדליקים בלילה השלישי (בלי השמש)?

✔ ג. שלושה

11. איך עוד קוראים לחנוכה?

✔ ג. חג האורים

12. מה המסר של החג?

✔ א. אור קטן מגרש הרבה חושך

תרגיל 4: מסבירים במילים שלנו

1. באיזה תאריך מתחיל חנוכה? ← התשובה: כ"ה בכסלו. למה?

💡 כ"ה בכסלו

2. כמה ימים נמשך החג? ← התשובה: שמונה. למה?

💡 שמונה ימים

3. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות? ← התשובה: שמש. למה?

💡 השמש

4. מה כתוב על סביבון בארץ ישראל? ← התשובה: נס גדול היה פה. למה?

💡 נ ג ה פ – נס גדול היה פה

🌳 שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 5: 🪜 סדרו לפי הסדר

1. סיפור החג

1	היוונים אוסרים על היהודים לשמור מנהגים
3	יהודה המכבי מנהיג וגובר
2	מתתיהו ובניו יוצאים להילחם
4	המכבים מטהרים את המקדש
5	פך השמן דולק שמונה ימים

2. מדליקים נרות

3	מדליקים את השמש
1	מעמידים את החנוכייה ליד החלון
4	מברכים
5	מדליקים בעזרת השמש את הנרות
2	מכניסים נרות לפי הלילה

3. משחקים בסביבון

3	מסובבים את הסביבון
5	לוקחים או נותנים לפי האות
4	בודקים על איזו אות נפל
1	כל שחקן מקבל ממתקים או אגוזים
2	כל אחד שם אחד באמצע

תרגיל 6: 💬 קלפי שיחה לחנוכה

1. (💡 אור) מה מביא לכם אור ביום חשוך?

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. (💡 אור) מי האדם שמאיר לכם את החיים? למה?

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. (🛡️ אומץ) ספרו על פעם שעשיתם משהו אמיץ.

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

4. (🛡️ אומץ) מה עוזר לכם להיות אמיצים?

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

5. (🎉 החג שלי) מה המאכל האהוב עליכם בחנוכה?

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

6. (🎉 החג שלי) איזה מנהג חנוכה יש במשפחה שלכם?

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

תרגיל 7: ✍️ אתגרי כתיבה

1. כתבו מה הייתם עושים כדי להביא "אור" לכיתה שלכם.

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. הסבירו במילים שלכם מה היה הנס.

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. כתבו עובדה אחת וטעות אחת משלכם, ותנו לחבר לנחש.

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

🔁 חזרה מסכמת

1. איך עוד קוראים לחנוכה?

✔ ב. חג האורים

2. כמה נרות מדליקים בלילה השלישי (בלי השמש)?

✔ ד. שלושה

3. מאיזו עיר יצאו המכבים?

✔ ד. מודיעין

4. מה שמו של הנר שמדליק את שאר הנרות?

✔ ג. שמש

5. למה אוכלים בחנוכה מאכלים מטוגנים?

✔ ב. זכר לנס פך השמן

6. מה פירוש המילה "חנוכה"?

✔ ג. חנוכת המקדש מחדש

7. למה מדליקים ליד החלון?

✔ ב. כדי לפרסם את הנס

8. כמה ימים נמשך החג?

✔ ג. שמונה

✍️ משפט משלי

1. לביבה + מאכל מטוגן מתפוחי אדמה

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. פך + כד קטן של שמן

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. סופגנייה + עוגה מטוגנת עם ריבה

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

4. חנוכייה + מנורה עם שמונה קנים ושמש

💡 תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.